

LIIKUNNAN JA TERVEYSTIEDON OPETTAJAT ry:n JULKILAUSUMA KOULULIIKUNNAN TILANTEESTA OPINTOPÄIVILLÄ JYVÄSKYLÄSSÄ 30.-31.1.2009

ELINIKÄISEN LIIKUNTAKIPINÄN HERÄTTÄMINEN ON JOKAISEN LIIKUNNANOPETTAJAN YKKÖSTAVOITE

KOULULIIKUNNALLE ON PALAUTETTAVA MENETETTYÄ TUNTIRESSURSSIA

Lasten ja nuorten liian vähäinen liikunta ja ylipainon lisääntyminen ovat asioita, joiden vakavat vaikutukset kansanterveydelle liikunnanopettajat näkevät työssään päivittäin. Vapaa-ajan liikunta on vähentynyt ja koululiikunnan tuntimääriä on viimeisten vuosikymmenten aikana vähennetty merkittävästi. Koululla on instituutiona erinomainen tilaisuus vaikuttaa lasten ja nuorten liikuntataitoihin, -tietoihin ja -asenteisiin, tavoittaahan se lähes koko ikäluokan vähintään yhdeksän vuoden ajan. Koulussa myös kaikilla oppilailla on mahdollisuus liikuntaan osallistumiseen riippumatta perheen sosioekonomisesta asemasta, toisin kuin vapaa-ajan liikuntaa järjestävien tahojen palveluihin.

Koululiikunta on enemmän kuin oppiaine

Koululiikunnan kautta voidaan antaa kaikille hyvä tietopohja liikunnan terveydellisestä merkityksestä työ- ja toimintakyvyn kehittämiseen sekä fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen hyvinvointiin. Liikuntatunneilla kannustetaan normaaliin arkiliikuntaan. Lisäksi se on rentouttava välipala tietopuolisten tuntien lomassa. Koululiikunnalla on ainutlaatuinen mahdollisuus toimia välineenä lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisyssä, suvaitsevaisuuden ja yhteistyötaitojen opettamisessa, aktiivisen elämänsänteen luomisessa sekä fyysisen ja psyykkisen kunnon kehittämisessä. Nuoret, jotka nauttivat liikunnasta, haluavat jatkaa sitä myös myöhemmällä iällä. Ilon, tyydytyksen sekä hyvän olon tunteen kokeminen liikunnan yhteydessä parantaa selvästi elämänlaatua ja koululiikunta oppiaineena tulee nähdä koulussa hyvinvoinnin osatekijänä ja osallistumisen välineenä. **Koulun liikunnan edistämiseksi tulee valtiovalan ja koulutuksen järjestäjien taata riittävät resurssit opetuksen laadukkaaseen toteuttamiseen.**

Toimintaolosuhteet kouluissa eivät tue oppilaan yksilöllistä ohjausta

Liikuntatilojen koko, laatu, käytettävissä olevat välineet ja niiden riittävyys suhteessa oppilasmäärään vaikuttavat liikuntatunnin sisältöön. Olosuhdetekijöissä on paljon vaihtelua eri koulujen kesken. **Tällä hetkellä olosuhteet ja välineet eivät takaa kaikille tasa-arvoisia lähtökohtia liikuntakasvatuksessa.**

Opetusryhmän koolla on suuri merkitys oppilaan hyvinvoinnille, oppimiselle, turvallisuudelle ja opetusryhmän työskentelyilmapiirille. Innostava ja yksilöllisyyden huomioiva oppiminen mahdollistuu vain, jos opettajalla riittää aikaa jokaiselle oppilaalle. Opetusryhmät ovat lähes kaikkialla liian suuria, erityisen tuen tarpeessa olevien oppilaiden integraatio yleisopetukseen on lisääntynyt. Liian suuret ja eritasoiset ryhmät liikunnan opetuksessa vaarantavat sekä oppilaiden että opettajien työturvallisuutta. **Tilojen ja ryhmäkokojen on oltava sellaiset, että opetussuunnitelmassa edellytetyt tavoitteet voidaan turvallisesti saavuttaa sekä sisä- että ulkoliikunnassa.**

Liikunnanopettajien korkeatasoinen ammattitaito hyötykäyttöön

Laadukas liikuntakasvatus edellyttää, että liikuntaa opettavat pätevät, liikunnanopettajakoulutuksen saaneet opettajat, jotka hallitsevat ammatin tieto- ja taitovaatimukset sekä ammattiin sisältyvän korkean eettisen vastuun. Koulutettujen liikunnanopettajien toteuttama liikuntakasvatus on nykypäivänä monipuolista ja se pyrkii tukemaan myös nuorten itsetuntoa. Perusopetuksen alaluokkien liikunnanopetuksen kirjavuus on huolestuttavaa, koska alaluokilla luodaan perustalle, miten lapset asennoituvat koululiikuntaan ja miten he näkevät omat mahdollisuutensa liikkujina. **Perusopetuksessa olisi tärkeää, että ammattitaitoinen liikunnanopettaja on opettamassa jo varhaisessa vaiheessa, jolloin oppilaan oppimiskyky ja herkkyys asioiden omaksumiseen on parhaimmillaan.**

Koululiikunnan kaikille yhteisiä tunteja tulee lisätä, jotta opetussuunnitelmissa kuvatut tavoitteet on realistista saavuttaa ja liikunnan avulla voidaan vastata entistä paremmin esimerkiksi kansanterveydellisiin haasteisiin. Koululiikunnalla on erinomaiset mahdollisuudet antaa jokaiselle lapselle ja nuorelle positiivisia liikuntakokemuksia ja herätellä elinikäistä liikuntakipinää, kunhan sille annetaan riittävät mahdollisuudet tehtävän toteuttamiseen.

Jyväskylä 30. tammikuuta 2009

LIKUNNAN JA TERVEYSTIEDON OPETTAJAT ry

